

РЕГІОН ПІВНІЧНА УГОРЩИНА

Регіон, який розташований у Північній та Північно-Східній частині Угорщини, у передгіррі Карпат. На півночі межує зі Словацькою Республікою, на півдні та південному-сході – з регіоном Північний Алфельд, на заході – з регіоном Центральна Угорщина.

Площа регіону: 13.4 тис. кв. км (% від загальнодержавного розміру території).

Населення: 1.271.000 чоловік, (12.7% від загальнодержавної кількості населення)

Центр регіону – місто Шалготарйан

Склад регіону:

Назва області (міста зі статусом області)	Площа (тис. кв. км)	Населення (чол.)	Центр
Боршод-Абауй-Земплайн	7.3	731500	м. Мішкольц
Гевеш	3.6	322400	м. Егер
Ноград	2.5	217500	м. Шалготарйан
Місто Мішкольц			
Місто Егер			
Місто Шалготарйан			

У складі Північної Угорщини знаходиться 603 населених пункти, що складає майже одну п'яту (19.2.%) від загальнодержавної кількості; 33 з них мають статус міста.

Найбільші міста

Назва міста	Населення (чол.)
Мішкольц	181 200

Егер	61 600
Шалготарйан	47 000
Озд	39 552
Казінцбарціка	32 962
Дьондьош	32 975
Хатван	22 916

Регіон вважається одним із депресивних з точки зору економічного розвитку. Однак, починаючи з 2004 року спостерігається значне зростання рівня промислового виробництва, що має своїм наслідком поступовий підняття економіки до загальнодержавного рівня.

У всіх галузях народного господарства зайнято 419 000 чоловік, що становить 10.9% від загального рівня зайнятості по країні. Рівень безробіття складає 8.5%, що є найбільшим показником в Угорщині (149.1% від середнього рівня).

В регіоні утворено і діє 85754 господарюючих суб'єктів (підприємств), в що складає 9.3% від діючих в країні. З них, 844 – підприємства з іноземним капіталом (3.2% від загальнодержавного показника).

Валовий внутрішній продукт – 1073000000000 форинтів (5365000000 дол. США), що складає 8.2% від загальнодержавного показника. ВВП на душу населення – 846 000 форинтів (4230 дол. США), що на третину менше від середньостатистичного і складає всього 64.6 %.

Основними галузями економіки є:

- Будівництво, в т.ч. виробництво будівельних матеріалів;
- Виробництво;
- Торгівля і побутове обслуговування.

Рівень промислового виробництва склав 1219000000000 форинтів (6095000000 дол. США), або 9.7% відсотка від загального рівня промислового виробництва по державі.

За рік залучено 168000000000 (840000000) форинтів прямих іноземних, інвестицій, що склало 661 долар США на одного жителя регіону. В області діє 22 промислових парки, які виступають основними центрами залучення

інвестицій, оскільки надають відповідні пакети пільг при розміщенні виробництва, створенні нових робочих місць та додержанні визначених стандартів по заробітній платі, соціальним гарантіям та виплатам в бюджети розвитку населених пунктів.

Станом на кінець 2006 року в регіоні ще не сформовані єдині органи влади та самоврядування. Разом з тим, вже діє Рада з розвитку регіону та її виконавчий орган, як структури, які перш за все покликані сприяти соціально-економічному розвитку території шляхом фінансування різноманітних проектів. Поступово йде переорієнтування цільових коштів, виділених центром, з обласного рівня на регіональний. Окрім цього, поступово утворюються регіональні підрозділи центральних органів виконавчої влади – податкових, митних, міграційних тощо.

Органами місцевого самоврядування, які наділені широкою компетенцією, як і до територіальної реформи, є наступні:

I. На рівні областей:

Загальні зібрання області (ради) – представницький орган

Управління місцевого самоврядування – виконавчий орган

Голова загального зібрання – глава представницького та виконавчого органу.

II. На рівні міст за статусом області, міст та сіл:

Самоврядування міст (сіл) – представницький орган

Мерія – виконавчий орган

Мер – глава представницького та виконавчого органу.

Загальні зібрання областей, міст і сіл обираються за допомогою мажоритарно-пропорційної виборчої системи, голови обласних зібрань – шляхом непрямих виборів загальними зібраннями областей, а мери міст і сіл – за допомогою прямих виборів з використанням мажоритарної системи.

За результатами жовтневих виборів до органів місцевого самоврядування в двох областях (Боршод-Абауй-Земплайн та Ноград) більшість в представницьких і виконавчих органах належить опозиційній до уряду партії ФІДЕС. В області Гевеш склалася „патова” ситуація: половина обраних депутатів представляла провладні сили, а інша – опозиційні. В результаті органи виконавчої влади не сформовані, а в області призначені повторні вибори.

Стосовно міст зі статусом області то в більшості з них (Мішкольц та Егер) склалася проурядова коаліція, стиржнем якої виступає Угорська соціалістична партія (МСП). В місті Шалготарйан утворена опозиційна коаліція, на чолі з партією ФІДЕС. Мери міст належать до відповідних політичних сил: в м. Мішкольц – Угорська соціалістична партія, в м. Шалготарйан – ФІДЕС. В місті Егер перемогу одержав представник місцевої

політичної організації, яка натомість увійшла до коаліції на чолі з правлячою Угорською соціалістичною партією.

Таким чином співпраця між Радою з розвитку регіону та її виконавчого органу і значною частиною органів місцевого самоврядування є значно ускладненою. Останнє викликано різною політичною належністю керівництва органів управління різного рівня. Спостерігається нерівномірний розподіл бюджетних коштів на розвиток територій: створені урядом органи з розвитку регіону намагаються спрямувати їх в ті адміністративно-територіальні одиниці, в яких сформовані проурядові органи влади.

Ален Панов,

Юрист, дипломат, кандидат історичних наук

При наведені даних площа та населення міст зі статусом області включена до складу відповідних областей